

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ
з курсу «Історія України
ранньомодерної доби (сер. XVII – XVIII ст.)»
для студентів II курсу
спеціальності 014 «Середня освіта (Історія)»

1. Предмет і завдання курсу історії України Нової доби 1648–1800 рр., його наукова періодизація.
2. Коротка характеристика основних джерел та історіографії основних проблем періоду.
3. Україна напередодні Національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст. Причини та характер війни.
4. Гетьман України Б. Хмельницький: його життя і діяльність.
5. Початок Національно-визвольної війни сер. XVII ст. Перші перемоги козацько-селянських військ під Жовтими Водами і Корсунем.
6. Розгортання повстанських рухів та створення народної армії (1648–1649 рр.).
7. Розгром польсько-шляхетських військ під Пилявцями восени 1648 р. та визвольний похід Б. Хмельницького на Галичину (1648 р.).
8. Народні повстання в Галичині в 1648 році (С. Височан, І. Грабівський та ін.).
9. Бойові соратники Б. Хмельницького та їх роль в Національно-визвольній війні українського народу середини XVII ст.
10. Формування Української гетьманської держави в середині XVII ст.: територія, органи влади і управління, роль гетьмана.
11. Програма державного будівництва Б. Хмельницького.
12. Соціальна політика гетьманського уряду Б. Хмельницького (1648–1657 рр.).
13. Зовнішня політика гетьманської адміністрації Б. Хмельницького (1648–1657 рр.).
14. Облога Збаража. Зборівська битва та укладення Зборівського договору.
15. Берестецька битва та підписання Білоцерківського договору.
16. Хід воєнних дій в Україні у 1652–1653 рр.
17. Українсько-російські відносини в ході Національно-визвольної війни сер. XVII ст.
18. Українсько-московський договір 1654 р. та його оцінка в історіографії.
19. Воєнні дії 1654–1657 рр. та їх наслідки.
20. Віленське перемир'я 1656 р. та його наслідки для України. Союз із Швецією і Трансильванією.
21. Оцінка української козацької держави сер. XVII ст. в історіографії.

22. Джерела та історіографія Національно-визвольної війни сер. XVII ст.
23. Політичне становище Гетьманщини після смерті гетьмана Б. Хмельницького. Боротьба козацько-старшинських угруповань за владу (кінець 50-х рр. XVII ст.).
24. Внутрішня і зовнішня політика І. Виговського.
25. Гадяцький договір в історіографії.
26. Гетьманування Ю. Хмельницького. Переяславські статті 1659 р. Слободищенський трактат.
27. Боротьба козацько-старшинських угруповань за владу (кінець 60–80-х рр. XVII ст. Доба Руїни: причини, характер, наслідки).
28. Боротьба українського народу проти зовнішньої агресії (Османська Туреччина, Річ Посполита, Кримське ханство, Московська держава) в 60–80-х рр. XVII ст.
29. Програма державного будівництва Д. Дорошенка та його роль в історії української державності XVII ст.
30. Гетьманування І. Брюховецького. Московські статті 1665 р.
31. Гетьманування Д. Многогрішного. Глухівські статті.
32. Обрання гетьманом І. Самойловича та його діяльність.
33. Андрусівське перемир'я та «Трактат про вічний мир», їх значення в історії України.
34. Роль Запорозької Січі в період Руїни. І. Сірко.
35. Суспільно-політичний устрій та соціально-економічний розвиток Гетьманщини в другій половині XVII ст.
36. Слобідська Україна в другій половині XVII ст.: адміністративно-військовий устрій та соціально-економічні відносини.
37. Обмеження автономії Гетьманщини російським царизмом на основі статей-договорів з українськими гетьманами у II пол. XVII ст.
38. Руїна Правобережної України в II пол. XVII ст. та її наслідки.
39. Боротьба Російської держави за Північне Причорномор'я та Приазов'я та участь у ній українського козацтва.
40. Початок гетьманування І. Мазепи. Коломацькі статті.
41. Становище західноукраїнських земель у період Національно-визвольної війни та в II пол. XVII ст.
42. Українська культура II пол. XVII ст.
43. Церковні відносини в Україні в II пол. XVII ст.
44. Підпорядкування української церкви московському патріархату та його наслідки.
45. Гетьман І. Мазепа, його внутрішня і зовнішня політика.

46. Оцінка діяльності гетьмана І. Мазепи в українській та зарубіжній історіографії XVIII – XXI ст.
47. Україна в період Північної війни. Полтавська битва та її значення в історії України.
48. Українсько-шведські відносини та договір 1708 р. в історіографії.
49. Запорозька Січ у першій третині XVIII ст. Кошовий Кость Гордієнко.
50. Гетьман П. Орлик та його «Конституція».
51. Діяльність мазепинців у еміграції та їхні політичні концепції.
52. Гетьманування І. Скоропадського. Решетилівські статті 1709 р.
53. Діяльність Першої Малоросійської колегії та обмеження політичної автономії Гетьманщини.
54. Гетьман П. Полуботок та його боротьба за збереження козацької автономії.
55. Гетьманування Д. Апостола.
56. «Правління гетьманського уряду» (1734–1750 рр.) та наслідки його діяльності для України.
57. Соціально-політичний розвиток Гетьманщини та Слобідської України в I пол. XVIII ст.
58. Політичне становище та господарський розвиток Правобережжя і західноукраїнських земель у першій половині XVIII ст.
59. Визвольне повстання 1702–1704 рр. на Правобережній Україні. С. Палій.
60. Заснування Нової Січі: її адміністративно-військовий устрій та господарське життя (1734–1775 рр.).
61. Зародження та розвиток гайдамацького руху (20-50-ті рр. XVIII ст.). Історіографія проблеми.
62. Розвиток опришківського руху в першій половині XVIII ст. О. Довбуш та його сподвижники. Історіографія проблеми.
63. Посилення соціально-економічного гніту і закріпачення українських селян у першій пол. XVIII ст.
64. Народні антифеодальні рухи в першій половині XVIII ст.
65. Українська культура першої половини XVIII ст.
66. Відновлення гетьманства в Україні. Гетьман Кирило Розумовський та його діяльність.
67. Нові явища в соціально-економічному розвитку Гетьманщини, Слобідської України та Запорожжя другої половини XVIII ст.
68. Стан сільського господарства і розвиток феодально-кріпосницьких відносин на Лівобережжі та Слобідській Україні. Юридичне оформлення кріпацтва.
69. Розвиток феодальних відносин в Україні в другій половині XVII – XVIII ст. в історіографії.

70. Господарський розвиток Правобережжя та західноукраїнських земель в другій половині XVIII ст.
71. Ліквідація Гетьманства на Лівобережній Україні і утворення Другої Малоросійської колегії.
72. Остаточна ліквідація царизмом автономного устрою козацького війська на Лівобережжі в 80-х рр. XVIII ст.
73. Ліквідація козацького устрою на Слобідській Україні та його уніфікація (II пол. XVIII ст.).
74. Остаточна ліквідація Запорозької Січі.
75. Історичне значення Запорозької Січі та її роль в історії України.
76. Народні рухи на Лівобережжі та Слобожанщині в другій половині XVIII ст.
77. Піднесення гайдамацького руху в 60-х рр. XVIII ст. Коліївщина. Історіографічні проблеми.
78. Загарбання західноукраїнських земель Австрією та їх становище наприкінці XVIII ст.
79. Входження Північного Причорномор'я, Приазов'я та Криму до складу Російської держави.
80. Політично-адміністративний устрій, заселення та господарський розвиток Південної України наприкінці XVIII ст.
81. Історична доля українського козацтва після остаточної ліквідації Запорозької Січі.
82. Поділи Польщі та їхнє значення для історичного розвитку українських земель.
83. Входження Правобережжя до складу Російської імперії: причини та значення.
84. Політичне становище українських земель у складі Російської імперії наприкінці XVIII ст.
85. Суспільно-політичний рух в Україні в II пол. XVIII ст.
86. «Історія Русів» – видатна пам'ятка суспільно-політичної думки України кінця XVIII – поч. XIX ст.
87. Українська культура в II пол. XVIII ст.
88. Церковні відносини в Україні у XVIII ст.